

UZASADNIENIE

wyroku z 6 listopada 2020 r.

Powód C. S. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. 58 169,85 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od 26 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty, a także kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazano, że roszczenie powoda obejmuje niewypłacone wynagrodzenie zmienne wynikające z umowy o świadczenie usług zarządzania, jakie wykonywał powód na rzecz pozwanej.

Pozwana w sprzeciwie domagała się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia na jej rzecz od powoda kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że roszczenie powoda jest niezasadne, ponieważ nie zostały spełnione wskazane w umowie warunki przyznania i wypłaty wynagrodzenia, jakiego zapłaty domaga się powód.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód zawarł 2 maja 2007 r. umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku naczelnika działu. 7 lipca 2016 powód zawarł z pozwaną kolejną umowę o pracę na mocy której pełnił funkcję członka zarządu spółki. Powyższa umowa została rozwiązana za porozumieniem stron, wobec podjęcia 28 czerwca 2017 r. przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki uchwały nr 15/2017 o wyrażeniu zgody na zawarcie z powodem umowy o świadczenie usług zarządzania i ustaleniu zasad i wysokości wynagrodzenia. Powyższe było wynikiem wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1885), która w art. 5 ust. 1 pkt 1 wyłączyła prawną możliwość zatrudniania osoby pełniącej funkcję członka zarządu na podstawie umowy o pracę, dopuszczając współpracę na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania.

W związku z powyższym 29 czerwca 2017 r. strony zawarły umowę o świadczenie usług zarządzania, na podstawie której powód pełnił funkcję członka zarządu spółki. W § 4 ust. 1 umowy wskazano, że zarządzającemu (powodowi) przysługuje wynagrodzenie składające się z części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe (wynagrodzenie stałe) oraz części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki (wynagrodzenie zmienne). Wynagrodzenie zmienne uzależnione było od poziomu realizacji celów zarządczych spółki, wyznaczonych na dany rok obrotowy przez zgromadzenie wspólników (ust. 5). Wysokość wynagrodzenia zmiennego nie mogła przekroczyć 25% wynagrodzenia podstawowego, należnego zarządzającemu w roku obrotowym, dla którego dokonywane było obliczenie wysokości przysługującego wynagrodzenia zmiennego (ust. 6). Warunkiem nabycia przez zarządzającego prawa do wynagrodzenia zmiennego było podjęcie przez zgromadzenie wspólników spółki uchwały o jego przyznaniu i wypłaceniu. Uchwała ta, miała być podejmowana na wniosek rady nadzorczej, zawierający w szczególności stopień realizacji przez zarządzającego celów zarządczych i określający należną kwotę wypłaty, po uprzednim zatwierdzeniu przez zgromadzenie wspólników zgromadzenia zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego spółki i udzieleniu zarządzającemu absolutorium z wykonania przez niego obowiązków, dotyczących roku obrotowego, którego dotyczy wynagrodzenie zmienne (ust. 7). Wynagrodzenie zmienne miało być płatne proporcjonalnie do okresu pełnienia funkcji członka zarządu spółki w wysokości i terminie określonych w uchwale zgromadzenia wspólników spółki o jego przyznaniu i wypłaceniu (ust. 8).

(okoliczności bezsporne)

26 marca 2018 r. rada nadzorcza pozwanej spółki podjęła uchwałę nr 42/ (...) w sprawie oceny realizacji celów zarządczych i skierowania wniosku do zgromadzenia wspólników spółki i przyznanie prawa do wypłaty członkowi zarządu spółki części zmiennej wynagrodzenia za rok 2017. W §1 uchwały rada nadzorcza przyjęła sprawozdanie z pracy członka zarządu spółki za rok obrotowy 2017, zawierające w szczególności stopnie realizacji celów zarządczych przez członka zarządu. W §2 rada nadzorcza wносиła do zgromadzenia wspólników spółki o przyznanie i wypłacenie wynagrodzenia zmiennego członkowi zarządu spółki (...), w wysokości 25% jego rocznego

wynagrodzenia podstawowego w roku obrotowym 2017, tj. 58 169,85 zł, ustalonej z uwzględnieniem oceny realizacji celów zarządczych, o których mowa w §1.

(dowód: uchwała RN z 26.03.2018 wraz ze sprawozdaniem z oceny pracy k. 75-76)

25 czerwca 2018 r. odbyło się zwyczajne zgromadzenie wspólników pozwanej, na którym m.in. podjęto uchwały o: zatwierdzeniu sprawozdania finansowego spółki za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.; zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki w roku 2017; udzieleniu absolutorium poszczególnym członkom zarządu spółki, w tym powodowi.

(dowód: protokół ze zwyczajnego zgromadzenia wspólników k. 61-72, pełnomocnictwo k. 73, lista obecności k. 74)

Pismem z 22 października 2019 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty 58 169,85 zł, w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. W odpowiedzi pozwana wskazała, że nie uznaje roszczenia, z uwagi na niespełnienie przesłanki warunkującej nabycie prawa do wynagrodzenia zmiennego.

(dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania k. 77-81, pismo pozwanego z 29.10.2019 k. 82)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumenty, które nie były kwestionowane przez strony co do ich treści i autentyczności, a sąd nie znalazł podstaw, by odmówić im przymiotu wiarygodności oraz w oparciu o zeznania świadka L. L. oraz przesłuchanie powoda, które to uznał za w pełni wiarygodne. Osoby te zgodnie zeznały co do okoliczności zmiany podstaw ich współpracy z pozwaną, tj. zakończeniu stosunku pracy i zawarciu umów cywilnoprawnych (tak świadek L. L. na rozprawie, adnotacja 00:03:52). Nadto zarówno powód jak i świadek wskazali, że nie mieli wątpliwości w kwestii interpretacji zapisu umowy, dotyczącego przesłanek jakie muszą zaistnieć, aby przyznano im część zmienną wynagrodzenia, natomiast samo podjęcie uchwały przez zgromadzenie wspólników rozumieli jako czynność o charakterze „administracyjnym”, potwierdzającym spełnienie pozostałych kryteriów wskazanych w umowie (tak powód na rozprawie, adnotacja 00:28:23).

Sąd zważył co następuje:

W ocenie sądu żądanie pozwu zasługiwało na uwzględnienie w całości (poza częścią należności odsetkowej, w stosunku do której sąd oddalił powództwo).

Przede wszystkim sąd miał na uwadze, że stan faktyczny sprawy był między stronami praktycznie bezsporny. Pozwany nie kwestionował faktu, że strony łączyła pierwotnie umowa o pracę, a następnie na drodze porozumienia stron, w jej miejsce zawarto umowę o świadczenie usług zarządzania. Bezspornym był również fakt podjęcia przez radę nadzorczą i zgromadzenie wspólników przedłożonych do akt uchwał tych organów. Spór natomiast sprowadzał się do tego, czy w świetle zapisów umowy o świadczenie usług zarządzania, powód słusznie domaga się od pozwanego zapłaty wynagrodzenia zmiennego.

Łączący strony stosunek prawny należało zakwalifikować jako umowę o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Nadto z uwagi na status prawny pozwanego, w zakresie ustalania wynagrodzenia powoda, zastosowanie miała ustawa z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, która weszła w życie 9 września 2016 r. Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, głównym założeniem wprowadzonej regulacji, było odejście od modelu sztywnego związania spółki określonym limitem wynagrodzenia, na rzecz nałożenia na podmiot uprawniony do wykonywania praw udziałowych w spółkach obowiązku podejmowania działań mających na celu ukształtowanie i stosowanie w spółce zasad wynagradzania członków organów zarządzających i członków organów nadzorczych, adekwatnie do możliwości wynikających z układu korporacyjnego w danej spółce, w sposób odpowiadający bieżącej sytuacji spółki, jej wielkości oraz skali prowadzonej działalności. Nadto zmiany przewidywały wprowadzenie możliwości premiowania menedżerów aktywnych, skutecznie budujących wartość spółki.

I tak w art. 4 ust. 1 ustawy wskazano, że wynagrodzenie członka organu zarządzającego składa się z dwóch części: stałej oraz zmiennej. Część stała to podstawowe wynagrodzenie miesięczne, którego wysokość, od jednokrotności do piętnastokrotności podstawy wymiaru, uzależniona została od zaistnienia wskazanych tam przesłanek. Część stała musi być wyrażona kwotowo. Część zmienna z kolei, może zostać wyrażona zarówno kwotowo jak i procentowo. Część zmienna stanowi wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki, a jej górna wysokość to albo 50%, albo 100% części stałej, w zależności od rodzaju spółki. W myśl ust. 5, część zmienną wynagrodzenia uzależniono od poziomu realizacji celów zarządczych, wagi celów zarządczych, a także obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji, ustalanych dla poszczególnych lub wszystkich członków organu zarządzającego. Do celów tych w szczególności zaliczono: wzrost zysku netto albo zysku przed pomniejszeniem o odsetki, podatki i amortyzację albo dodatnia zmiana tempa wzrostu jednego z tych wyników; osiągnięcie albo zmiana wielkości produkcji albo sprzedaży; osiągnięcie albo zmiana określonych wskaźników, w szczególności rentowności, płynności finansowej, efektywności zarządzania lub wypłacalności; realizacja inwestycji, z uwzględnieniem w szczególności skali, stopy zwrotu, innowacyjności, terminowości realizacji (ust. 6).

Zgodnie z ust. 9, wynagrodzenie zmienne członka organu zarządzającego, przysługuje po zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzieleniu temu członkowi organu zarządzającego absolutorium z wykonania przez niego obowiązków przez walne zgromadzenie. Powyższy zapis został uwzględniony przez strony w umowie o świadczeniu usług zarządzania w §4 ust. 7.

Sąd wążąc materiał dowodowy sprawy oraz stanowiska stron, przychyliła się do twierdzeń wyrażonych przez powoda, co do interpretacji zapisów umowy dotyczących zasad przyznawania wynagrodzenia zmiennego. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że ustawodawca jasno określił kryteria, po spełnieniu których, członek zarządu ma nabywać prawo do domagania się zapłaty przez spółkę dodatkowego wynagrodzenia. Roszczenie to powstaje w przypadku zrealizowania celów zarządczych, po zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki, sprawozdania finansowego spółki za ubiegły rok obrotowy oraz udzieleniu członkowi organu zarządzającego absolutorium z wykonania przez niego obowiązków przez walne zgromadzenie. Trzeba zwrócić uwagę, że są to kryteria obiektywne i niebudzące wątpliwości interpretacyjnych.

Fakt zrealizowania celów zarządczych przez powoda, był bezsporny i wynikał z podjętej przez radę nadzorczą spółki uchwały. Z kolei odnosząc się do pozostałych przesłanek, te również zostały przez powoda spełnione. Wprawdzie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy mają specyficzny charakter, gdyż nie stanowią one czynności prawnych w ścisłym tego słowa znaczeniu, to ich celem jest stwierdzenie przez zgromadzenie wspólników, że sprawy finansowe spółki w roku obrotowym, którego dotyczą sprawozdania, były prowadzone zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w tym, że zostały spełnione standardy ustalone w ustawie o rachunkowości. Natomiast absolutorium jest rodzajem wewnętrznego aktu spółki, który ma na celu wykazanie, czy spółka, w której imieniu wypowiadają się uczestniczący w zgromadzeniu, jest zadowolona z dotychczasowych działań organów. Chodzi o akceptację (lub nie) działalności organów spółki z uwzględnieniem wszelkich aspektów działania, zarówno poddanych ocenie na podstawie dokumentów przedłożonych, jak również na innej podstawie (A. K., Spółka z o.o. (...), 2002, s. 581-582).

Dlatego też, pozwany zatwierdzając sprawozdanie finansowe i sprawozdanie zarządu spółki, jak również udzielając powodowi, jako członkowi zarządu absolutorium, wyraził aprobatę dla jego działań w roku 2017 r. W związku z tym uznać należy, że naturalną konsekwencją winno być formalne stwierdzenie spełnienia przesłanek wypłaty dodatkowego wynagrodzenia powodowi, w drodze uchwały zgromadzenia wspólników pozwanego. Taka interpretacja wynika z brzmienia §4 ust. 7, który stanowi, że uchwała o przyznaniu wynagrodzenia zmiennego podejmowana jest na wniosek rady nadzorczej. W ocenie sądu z brzmienia tego zapisu nie wynika prawo zgromadzenia wspólników do podjęcia uchwały odmownej przyznania wynagrodzenia zmiennego, jak również do wstrzymania się od podjęcia tejże uchwały, w sytuacji, kiedy zatwierdzono sprawozdanie finansowe i zarządu za dany rok oraz udzielono absolutorium, a rada nadzorcza złożyła stosowny wniosek, określający informacje o stopniu realizacji przez zarządzającego celów zarządczych i określający należną kwotę zapłaty.

Przeciwny wniosek prowadziłby do nieuprawnionego uzależnienia przyznania członkowi zarządu wynagrodzenia zmiennego, od dyskrecjonalnej woli wspólników spółki, co z kolei marginalizowałoby znaczenie określonych w ustawie kryteriów przyznania wynagrodzenia,

a ponadto sprzeciwiało się celowi, jaki przyświecał twórcom ustawy, tj. m.in. poprawy systemu premiowania skutecznych menadżerów, poprzez powiązanie zarobków kadry menadżerskiej z wynikami spółki i osiągniętymi celami. Pozwany z resztą nie podał jakichkolwiek argumentów przemawiających za racjonalnością popieranej interpretacji zapisów umowy.

W związku z tym należało przyjąć, że uchwała zgromadzenia wspólników o przyznaniu i wypłacie wynagrodzenia zmiennego, miała charakter deklaratoryjny, a samo roszczenie powoda o wypłatę tego wynagrodzenia powstało z chwilą spełnienia przesłanek wskazanych w ustawie.

Mając na uwadze powyższe, powództwo na podstawie art. 750 k.c. w zw. z art. 735 § 1 k.c. w zakresie należności głównej podlegało uwzględnieniu w całości, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

O odsetkach sąd orzekł zgodnie z art. 481 § 1 k.p.c., mając na uwadze, że wezwanie do zapłaty z 22 października 2019 r., jak wynika z systemu śledzenia przesyłek Poczty Polskiej, zostało doręczono pozwanemu 25 października 2019 r. W wezwaniu wyznaczono siedmiodniowy termin na zapłatę należności, który upłynął bezskutecznie 4 listopada 2019 r., zatem odsetki ustawowe za opóźnienie należały się powodowi od dnia następnego. Sąd nie zasądził odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, albowiem zgodnie z art. 7 ust. 1 p 2 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych należą się one gdy „wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie”. Termin zapłaty przedmiotowego świadczenia nie był określony (co do konkretnej daty) w umowie, a zatem brak możliwości zasądzenia odsetek w żądanej przez powoda wysokości.

O kosztach sąd orzekł, na mocy art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. uznając, że powód wygrał w zasadzie w całości niniejsze postępowanie (uległ tylko co do niewielkiej części odsetkowej), wobec czego należało zasądzić na jego rzecz od pozwanego 8326 zł tytułem kosztów procesu, w tym 2909 zł opłaty od pozwu, 5400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego pozwanego na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz 17 zł z tytułu kosztu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sygnatura akt V GC 494/20

ZARZĄDZENIE

Sekretariat/Proszę:

1. Odnotować uzasadnienie.
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:
 - a. pełnomocnikowi pozwanej.
3. Akta przedłożyć z wpływem lub za 30 dni.

G., 24 listopada 2020 r.

(...) Piotr Buzek-Garzyński